

УДК 377.35 + 378.147 + 616.314

Ожоган З.Р., Мізюк Л.В., Бульбук О.І., Заяць О.Р., Сухоребський Ю.І.

Особливості виробничої практики з ортопедичної стоматології згідно з кредитно-модульною системою у студентів 4-го курсу

Кафедра ортопедичної стоматології (зав. каф. - проф. Ожоган З.Р.) Івано-Франківський національний медичний університет

Резюме. Проходження виробничої практики згідно з кредитно-модульною системою сприяє формуванню у студентів клінічного мислення та досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти. Виробнича лікарська практика для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів передбачає її проходження на 3 кафедрах: терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології та хірургічної стоматології. Підсумковий контроль засвоєння кожного модуля виробничої лікарської практики відбувається в останній день практики після її завершення, проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника бази практики та передбачає демонстрацію вмінь і практичних навичок з переліку по кожному модулю і вирішення ситуаційних завдань. Під час проходження практики в ортопедичному відділенні значну увагу приділяють навикам і вмінням даної дисципліни: складати план і вибирати метод лікування, заповнити історію хвороби, проводити клінічні етапи виготовлення знімних і незнімних конструкцій протезів, виявляти та виправляти помилки, допущені на попередніх клінічних етапах.

Ключові слова: кредитно-модульна система, виробнича практика, відділення ортопедичної стоматології.

Характерною ознакою розвитку національної вищої освіти є модернізація і реформування, спрямовані на приєднання до Болонського процесу з метою входження в європейський освітній і науковий простір. Це відбувається шляхом структурного реформування вищої освіти, зміни освітніх програм, форм і методів навчання, сприяння спроможності випускників вищих навчальних закладів навчатися в університетах Європи і працевлаштуватися на європейському ринку праці.

Болонський процес ґрунтується на цінностях європейської освіти і культури. Його мета - прийняття зручних і зрозумілих градацій дипломів, ступенів і кваліфікацій, введення двоступеневої структури освіти (бакалавр-магістр), використання єдиної системи кредитних одиниць (ECTS - Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи) і додатків до дипломів. Важливе значення має класифікація ступенів та кваліфікацій, тому що їх надання свідчить про важливі перехідні рубежі від системи освіти до ринку праці в межах конкретної країни. Підписання Україною Болонської конвенції передбачає впровадження в практику роботи вищих навчальних закладів кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Завданнями кредитно-модульної системи є досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти, затребування українських освітянських кваліфікацій європейським ринком праці; затвердження загальноприйнятої та порівняльної системи освітньо-кваліфікаційних ступенів, запровадження стандартизованого додатка до диплома, модель якого розроблено Європейською системою і який містить докладну інформацію про результати навчання випускника, а також сприяння вдосконалення системи об'єктивної оцінки якості знань викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Кредитно-модульна система виконує дві основні функції: 1) сприяння мобільності студентів і викладачів та спрощення переходу з одного університету до іншого; 2) визначення обсягів проведеної студентом роботи з урахуванням усіх видів навчальної та наукової діяльності.

Удосконалення навчального процесу відповідно до вимог Болонської декларації передбачає значне збільшення обсягів самостійної роботи студента (до 50 - 60 %), індивідуалізацію навчання, що, відповідно, потребує належного науково-методичного забезпечення навчального процесу, відповідної матеріальної бази, покращення фінансово-побутового стану студента.

Запровадження кредитно-модульної системи навчання передбачає реорганізацію традиційної схеми "навчальний семестр - навчальний рік - навчальний курс", раціональний поділ навчального матеріалу дисципліни на модулі й перевірку якості засвоєння теоретичного і практичного матеріалу кожного модуля, використання ширшої шкали оцінювання знань, вирішальний вплив суми балів, одержаних упродовж семестру, на підсумкову оцінку.

Здобування освіти в рамках кредитно-модульної системи сприяє комплексному підходу до розгляду та розв'язання таких завдань, як формування змісту навчання, здатного реагувати на конкретні умови навчання; стимулювання самостійності та відповідальності студентів; забезпечення індивідуалізації навчання щодо рівня допомоги та диференціації змісту навчання; здійснення якісного процесу навчання, унаслідок якого досконало оволодівають знаннями, навичками та вміннями всі студенти або переважає їх більшість.

Впровадження кредитно-модульної системи зараз активно відбувається і на стоматологічних факультетах медичних вузів. Навчання студентів відповідно до Болонських заasad передбачає ряд змін у процесі навчання студентів-стоматологів. Воно дозволяє збільшити кількість годин для самостійного опрацювання заданих тем, а також сприяє кращому здобуванню вмінь і навичок студентів-стоматологів, що є невід'ємною складовою майбутньої професії.

Важливе значення у процесі навчання студентів-стоматологів має проходження виробничої практики, яка відбувається після закінчення 4 курсу. Практика передбачає самостійне опанування студентами практичними навичками згідно з освітньо-професійною програмою підготовки фахівців (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), яке контролюється керівниками - викладачами профільних кафедр та керівниками виробничої практики від бази. Поточна навчальна діяльність студентів оцінюється керівниками - викладачами практики від вищого навчального закладу.

Підсумковий контроль засвоєння кожного модуля виробничої лікарської практики відбувається в останній день практики після її завершення. Контроль модулів проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника від бази практики. Оцінка успішності студента за виробничу лікарську практику для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням поточної успішності та підсумкового модульного контролю і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Виробнича лікарська практика для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів передбачає її проходження на 3 кафедрах: терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології та хірургічної стоматології. Основними завданнями виробничої лікарської практики є: навчити студентів планувати заходи з дотримання здорового способу життя, особистої гігієни, визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань та їх ускладнень; застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання; проводити обстеження стоматологічного хворого функціональними методами у клініці терапевтичної, ортопедичної та хірургічної стоматології та вміти аналізувати їх результати, обґрунтувати і формулювати попередній діагноз проводити диференційну діагностику захворювань в клініці, визначати провідні синдроми і симптоми хвороб, ставити остаточний діагноз захворювань.

Важливе значення в практиці студентів-стоматологів має

визначення невідкладних станів та їх своєчасне усунення.

Під час проходження практики в ортопедичному відділенні значну увагу приділяють навикам і вмінням даної дисципліни, а саме: складати план і вибрати метод лікування, передбачаючи необхідність санації ротової порожнини, заповнити історію хвороби, проводити клінічні етапи виготовлення знімних і незнімних конструкцій протезів, виявляти та виправляти помилки, допущені на попередніх клінічних етапах.

Одним із видів діяльності студентів та контролю його з боку керівника практики є ведення щоденника виробничої практики. Він є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Не менше двох разів на тиждень студент повинен подати щоденник на перевірку асистенту (доценту) – керівнику виробничої практики від кафедри і щоденно – на підпис безпосередньому керівникові (лікарю-стоматологу від лікувального закладу).

Після завершення кожного модуля студент заповнює підсумковий звіт про виконану роботу. Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика та рецензія на щоденник. При написанні характеристики та рецензії відображають такі показники як рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками.

Останнім етапом проходження виробничої практики є складання підсумкового модульного контролю. До нього допускається студент, який на 100% виконав необхідну кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі та надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, виконав запропонований обсяг санітарно-просвітницької роботи (випуск санітарних бюлетенів, проведення бесід, реферати) та в результаті отримав мінімум 72 бали (що складає 60%) з 120 максимальних балів.

Підсумковий модульний контроль виробничої лікарської практики студентів 4-го курсу передбачає демонстрацію вмінь і практичних навичок з переліку по кожному модулю і вирішення ситуаційних завдань.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Отже, проходження виробничої практики згідно кредитно-модульної системи сприяє формуванню у студентів клінічного мислення та досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти.

Література

1. Програма для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівнів акредитації Виробнич лікарська практика.- Київ, 2012.
2. Барій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007.
3. Мазуха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2005.
4. Николаенко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок XXI століття. - К.: Знання, 2006.

5. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навчальний посібник. - К: Каравела, 2007.

Ожоган З.Р., Мизюк Л.В., Бульбук А.И., Заяц О.Р., Сухоробський Ю.И.

Особенности производственной практики по ортопедической стоматологии согласно кредитно-модульной системы у студентов 4- го курса

Кафедра ортопедической стоматологии (зав. каф. - проф. Ожоган З.Р.)

Ивано-Франковский национальный медицинский университет

Резюме. Прохождение производственной практики согласно кредитно-модульной системы способствует формированию у студентов клинического мышления и достижения соответствия стандартам европейской системы образования. Производственная врачебная практика для студентов 4- го курса стоматологических факультетов предусматривает ее прохождение на 3 кафедрах: терапевтической стоматологии, ортопедической стоматологии и хирургической стоматологии. Итоговый контроль усвоения каждого модуля производственной врачебной практики происходит в последний день практики после ее завершения, проводится преподавателями профильных кафедр в присутствии руководителя от базы практики и предусматривает демонстрацию умений и практических навыков из перечня по каждому модулю и решения ситуационных задач. Во время прохождения практики в ортопедическом отделении большое внимание уделяют навыкам и умениям данной дисциплины: составлять план и выбирать метод лечения, заполнить историю болезни, проводить клинические этапы изготовления съемных и несъемных конструкций протезов, выявлять и исправлять ошибки, допущенные на предыдущих клинических этапах.

Ключевые слова: кредитно-модульная система, производственная практика, отделение ортопедической стоматологии.

Z.R. Ozhohan, L.V. Miziuk, O.I. Bulbuk, O.R. Zaiats, Yu.I. Sukhorebskyi

The Specifics of Practical Training in Orthopedic Dentistry of the 4th Year Students According to Credit-Module System

Department of Orthopedic Dentistry (Head of Department. - Prof. Z.R. Ozhohan)

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Abstract. Taking part in practical training according to the credit-modular system promotes students' clinical thinking and achieving of compliance with the standards of the European educational systems. The students of the 4th year of the dental faculties have their practical training in 3 different departments: therapeutic dentistry, orthopedic dentistry and surgical dentistry. The final exam for each module of practical training takes place on the last day of the training. The teachers of the specialized departments together with the director of the practical training are in charge of this exam. They check students' knowledge, practical skills and abilities to solve different tasks related to their future jobs. During the practical training at the orthopedic department great attention is focused on developing the following skills of this discipline: making a plan and choosing treatment, completing medical history, conducting clinical stages of manufacturing the removable and fixed dentures, finding and correcting mistakes made in the previous clinical stages.

Keywords: credit-module system, practical training, department of prosthetic dentistry.

Надійшла 14.10.2013 року.